

12/94 İnşirah Suresi

1. Ayette göğsün açılmasından kasıt, zihnin ve gönlün açılarak anlayışın geliştirilmesi ve gönlün ferahlatılmasıdır. Belini büken yükten kurtarmak da işlerin kolaylaştırılması ve sorumluluğun hafifletilmesidir (Maverdî, *en-Nüket*). Burada kullanılan ifade kalıbına bakılırsa göğsün yarıp kalp ameliyatı yapılması değil, manevi bir müdahale ile gönlün ferahlatılmasıdır (20/Taha 25-27; 6/Enam 125; Buhari, Tefsir 94). Ayetlerin Peygamberlik döneminden bahsettiği açıkken, olayın çocukluk evresine götürülerek masum bir sabinin kalbinden günah keri alınmasından bahsedilmesi tutarlı görünmemektedir (Mehmet Azimli, *Siyeri Farklı Okumak*, Ank. 2013, s. 78-82).

2. “Kolaylığın, zorlukla birlikte bulunması” cümleye vurgu kazandırmak içindir. Ayetin gramatik yapısındaki takdim tehir, bu vurguya işaret etmektedir. Çünkü ayette “inne” edatının ismi ve haberi yer değiştirerek gelmiştir. Vurgu kolaylığa değil, zorluğun tabii karşılanmasınadır. Ayetin ifadesinin, zorluğun aşılmasının ardından başarıya ulaşılması anlamında bir deyim olduğu kanaatindeyiz (Hamdi Yazır, *Hak Dini*). Zorluk kelimesinin belirtili (sınırlı), kolaylık kelimesinin belirtisiz (sınırsız) gelmesi de bir vurgu farkı olarak değerlendirilmiştir (Zemahşerî, *Keşşaf*).

3. Yedinci ayetteki “ferağa” fiili, “min” edatıyla kullanılırsa meşguliyetten kurtulmak anlamına gelir. Ancak bu ayette olduğu gibi iş konusunda kullanılıyorsa çaba ve gayreti sonuna kadar kullanmak anlamına gelmektedir (İbn Manzur, *Lisanü'l-Arab*). Yöneliş, dua ve ümit anlamında kullanılan “rağbet” kelimesi (21/Enbiya 90), “An” edatıyla kullanıldığında yüz çevirmek ve tenezzül etmemek manasına gelmektedir (2/Bakara 130). Cahiliye Arabının aracı kullanmadan Allah’a dua ve ibadet etmemesi dikkate alındığında, ayetin ifadesindeki tahsis ve vurgu daha iyi anlaşılacaktır.